

Rok 1950

Rok 1950 je uzávěrem půlstoletí a krokem do druhé poloviny 20. století. Je proto nutno shrnouti do této poloviny 20.století všechny údaje a události týkající se naší obce.

Naše obec, jak počátkem této kroniky uvedeno, je prastará. Vesnice sama, podle objevených nálezů, kdy se ještě užívalo i kamenného náradí, založena byla po levém břehu Olšavině, v dnešní polní trati Zážlebí za Šibenkami a Podvinohradím, náhorné to roviny říčky Olšavy. Později překlenukla se do dnešní polohy ve dvě uspořádané řady se dvoran, kterýžto přináležel pánům z Kunovic.

Taktéž Popovice zařazeny byly a dodnes zůstaly ve skupině kroje kunovského. Za Boleslava Ukrutného bylo nařízeno, aby každá obec při svém založení zasadila nějaký trvalý strom, např. lípu nebo dub. Tak v sousedním Podolí měli starou, mnohastaletou lípu a Popovicím vévodil památný dub nad "Prádly" vedle chodníku vedoucího do Mařatic, který stál jen asi 4 m od "kotáru" obce Vések. Na tomto dubu visel obraz Salvátora, rozměrů 15 x 20. Kaple rovněž na počátku této kroniky uvedená a jež byla Velehradu darována, neudržela si větší zmínky, ani označení pravého místa, kde stávala. Pravděpodobně na místě staré kaple popovské, postavené roku 1870 a zbourané 1937 následujícího týdne po svátcích svatodušních. Tak bylo připraveno místo nynějšímu kostelu.

Popovská kaple (1870–1937)

Dub, tento památník, starý jak Popovice samotný - 700 let - byl prodán bednáři Josefu Kutálkovi, č. 33 - nově zvoleným starostou Janem Potomákem, č.39. Památkový úřad opomenul tehdy této věci zabránit a dub byl skácen z důvodu šetrnosti, aby se věkem nekazil.

Tak zůstaly Popovice od roku 1930 bez památníku, který až do této doby živě promlouval a vévodil zdejší obci. "Pominulo všechno jako stín a jako posel vedle mne běžící," jakoby volal tento velikán. "Pominuly vojny, zlé časy, mor, cholera, několikerý zánik a rozkvět Popovic, jen já zůstávám beze změny."

U studánky na "Kříbech" stojí odedávna až dodnes na sloupu obraz P.Marie Žarošické. Pověst vypráví o nalezeném růženci na tomto místě, kde žena zahrábla při sečení trávy a s objevením pramene zázračného původu našla prý růženec, který byla o pouti v Žarošicích do studánky upustila. Pramen, jemuž se zázračná moc stále připisovala, byl zaveden přímo do dnešní kapličky se stálým odtokem do potůčku Olšovce.

Tento svah na Kříbech dával dříve hojnost vinné révy, dnes je posázen ovocným stromovím, zvláště třešněmi.

Popovice za minulých padesát let měly řadu prozíravých starostů. Byl to dlouholetý starosta František Laga, č. 40, po roce 1910 zasloužilý starosta Florián Paška, dobrý ekonom, za jeho působení byla postavena kaple a zřízen hřbitov. Popovice byly tak oproštěny od docházky kostela do obce Derfle. Dalším starostou byl Antonín Vaněk, František Laga, č. 83 a Jan Potomák, za něhož postaven nový kostel a obec všestranně

zvelebena.

Od počátku tohoto století vystřídali se v obci tito obchodníci a živnostníci:

Obchodnice - Anna Hrabalová, č. 38 , Alois Bečica, č. 18, Jakub Pressel , č.82, Antonín Remeš, č.78, Čeněk Zich, č.80, jenž zavedl konsum "Včela" na č. 26.

Další byli: Václav Havlíček, č.240, Karel Ott, Matouš Malina - jehož obchod převeden na "Svépomoc" se sídlem v Hodoníně, později na "Jednotu" Uherské Hradiště. Vedoucí je Anička Malinová, provdaná Dohnalová.

MNV

Složení MNV:

- Tichoň Antonín – předseda

- Junaštík Alois – sociální referent
- Stašek Jan – finanční referent
- Havlíček Antonín – zemědělský referent
- Šimek Jan – vyž. referent
- Stašek Jiří – techn. referent
- Dvořan Jan – kult. referent

Žák František, Paška František, Tetera Václav, Malina Jan č. 214, Tvrdoň František, Junaštík Jan, Šilhavík Miroslav, Kryštof Jaroslav, Šimek Alois, Stašek Zdeněk, Kaňovská Marie, Šilhavíková Marie, Musil Antonín, Macháček Jaroslav, Bičan Antonín, Malina František č. 17.

MNV konal v roce 1950 celkem 22 schůzí pléna MNV a 26 schůzí rady MNV, na kterých byly projednávány otázky jak časové, tak i politické a hospodářské.

Zaměstnanci MNV:

- Hájek Antonín, tajemník
- Kryštofová Blažena, zásob. tajemník, od 4.6 . Havlíčková Anna,
- Stašek Kašpar, opatrovník plemeníků
- Mitáček Josef, opatrovník kozlů
- Rybka Jan, polní hlídač,
- Havlíček Jan, strážník

MAV -NF

MAV-NF byl založen 28. 2. 1948 a měl za úkol usměrňovat spolupráci všech složek NF. Při ustavení byl tohoto složení:

funkce	jméno	č. domu	zaměstnání	za stranu
předseda	Šilhavík František	230	rolník	za KSČ

funkce	jméno	č. domu	zaměstnání	za stranu
zapisovatel	Šulc Oldřich	150	učitel	za MOR
X	Křapa Josef	237	tesař	za KSČ
X	Vlčnovský Jan	231	úředník	za SBD
X	Vaculík Alois	203	automechanik	za SBD
X	Šimek Jan	119	zedník	za ROH
X	Potomák Antonín	34	rolník	za ČSL
X	Kaňovský Antonín	80	rolník	za KSČ
X	Malina Jan	214	rolník	za ČSL
X	Slunečko Antonín	93	rolník	za ČSL
X	Stašek Antonín	79	rolník	za JSČZ
X	Vlachynský B.	220	rolník	za KSČ
X	Pavelka František	X	krejčí	za ČOS

MAV -NF

Ku 4. výročí na 1. máje měl MAV zajistit účast pozvánkami, kterou také provedl. Podle roku 1948 byla účast malá, protože se začalo pracovat pro socializaci vesnice, s čím většina občanů nesouhlasila.

Předseda MAV-NF složil tuto funkci na aktivu předsedů v Uh. Hradišti, protože s členkou MAV-NF Vlčnovskou Marií (č. 231) se dostal do osobních sporů. Přípisem OAV-NF byl jmenován novým předsedou MAV-NF dosavadní člen Křapa Josef,

který na toto uvolněné místo byl navržen MO KSČ. Místopředsedou byl navržen a odhlasován všemi přítomnými Junaštíky Stanislav.

JZD

Rok 1950 byl rokem zakládání nových jednotných zemědělských družstev. V měsíci březnu na schůzi KSČ byl dán závazek, že se členové přičiní, aby byl založen přípravný výbor JZD.

Přihlásili se tito členové: Tichoň Jan, Vlčnovská Marie - č. 231, Vlčnovský Jan, Vaněk Antonín, Vlachynský Ludvík, Habarta Jan, Kratěna Antonín, Kratěnová Anežka a Myslík Jan. Dali si další závazek, že získají každý dalších 5 členů. Dne 9.8. byl utvořen přípravný výbor, jehož složení bylo:

- Žák František – předseda
- Vlčnovská Marie – místopředseda
- Bureš Antonín – jednatel
- Vaněk Antonín – členové výboru
- Junaštík Antonín
- Křapa Josef
- Tichoň Antonín
- Šimek Jan

KSČ

V měsíci říjnu si dalo MO KSČ závazek, že získá 15 členů do JZD. Tento závazek byl splněn na 100%. Prověrka pomohla rozšířit základnu JZD. Na různých brigádách bylo odpracováno 1758 hodin.

SOKOL

Sportovní klub byl založen v roce 1947, jehož výbor byl následujícího složení:

- Vaněk Antonín – předseda
- Fornůsek Václav

- Pavelka František
- Malina František
- Janků Josef
- Hubíček František

Do roku 1950 byl zdejší klub složkou Sokola Kunovice. V této době změnil se též výbor klubu. Předsedou se stal Janků Josef, za jehož vedení klub prodělával krizi, která byla překonána obětavostí a dovedností hráčů, kteří takto získali přízeň obecnstva. Největší zásluhu měli a oblibu si získali Hanáček Josef a Stašek Zdeněk. Byly zakoupeny nejnnutnější sportovní potřeby. Letos jako již samostatná složka Sokol zúčastnila se též různých prací při úpravě vesnice.

ČSM

Činnost Českého svazu mládeže spočívala v práci kulturní a budovatelské, která byla vedena výborem tohoto složení:

- Kusák František – předseda
- Havlíčková Anna – jednatelka
- Myslík Antonín – pokladník
- Kaňovská Marie – kult. prop.
- Šilhavík L. – budov. referent
- Kovařík Antonín – sportovní referent
- Šimek Antonín – zem. referent
- Tichoň František – pol. referent
- Měšťan František – člen výboru
- Kryštof Antonín – člen výboru

SDH

Sbor dobrovolných hasičů v obci byl založen 27. 11. 1925.

Zakládající členové byli:

- Laga František – velitel

- Ondráš František
- Laga Antonín
- Vaněk Antonín
- Laga Jiří
- Myslík Jan
- Malina Jiří

V roce 1926 byla zakoupena motorová stříkačka, vysvěcena byla 27. 6. 1927 a za kmotřenky byly: Foltýnová u kostela, Lagová, Kryštofová, Pašková Jos. a Škrášková Marie.

V roce 1928 zúčastnil se sbor hašení velkého ohně sladovny v Uherském Hradišti. Stroj byl v činnosti přes tři hodiny.

ROH

Za okupace byly odbory roztříštěny na malé skupiny. Po roku 1945 přešly do ROH (Revoluční odborové hnutí) a prvním předsedou se stal s. Kratěna Antonín a pokladníkem s. Šimon. Ve skupině bylo 120 členů a vedení se udrželo beze změn až do roku 1947, kdy byly volby do předsednictva ROH a zvoleni byli:

- s. Kratěna Antonín – předseda
- s. Omelka František – místopředseda
- s. Šimon – pokladník
- s. Perutík – jednatel

Při volbách byl přítomen krajský tajemník ROH, s. Tománek.

1948

V lednu se konala valná hromada v hostinci u Stašků, na které se konaly volby předsednictva. Zvoleni byli:

- s. Kratěna Antonín – předseda
- s. Omelka František – místopředseda
- s. Perutík František – jednatel

- s. Šimon – pokladník

Při volbách byl přítomen krajský tajemník a s. Škrášek z okresního vedení ROH. Dne 5. září byl zvolen jednatelem s. Kusák František.

1949

Dne 2. ledna byli zvoleni do volební komise: Junašík Jan, Tichoň Antonín, Vala Josef a Šimek František.

Dne 9. ledna na valné hromadě byli zvoleni do nového výboru:

- s. Kratěna Antonín – předseda
- s. Šimek František – místopředseda
- s. Vlčnovský František – jednatel
- s. Perutík Antonín – pokladník

Dne 7. srpna byli zvoleni na krajskou konferenci: s. Kratěna Antonín a s. Vlčnovský František.

1950

Dne 5. února byla odeslána rezoluce za mír. Dne 5. března byla poskytnuta peněžitá výpomoc nemocnému s. Boh. Paluříkovi částkou Kčs 500.

Dne 30. dubna byl zvolen na valné hromadě nový výbor:

- s. Junašík Jan – předseda
- s. Kratěna Antonín – místopředseda
- s. Pavelka František č. 99 – jednatel
- s. Perutík Antonín – pokladník

Dne 13. května byl navržen s. Junašík Jan do MNV. Dne 14. července byla poskytnuta peněžitá výpomoc v částce Kčs 750,- manželce po zesnulém s. Vyskočilovi.

Kulturní činnost

Dle kulturního plánu obce i v jeho plnění, byla činnost značná. Přednášky, veřejné projevy, proslovy, besedy s filmem i bez filmu, akademie a pásma, ochotnické a loutkové divadlo, koncerty, výstavy a rozhlasová pásma byly součástí kulturní práce. Mimo to bylo 30 sportovních podniků a 13 zábav.

Kino

Do kulturní oblasti značně zasahuje místní kino ve správě MNV. Činnost zahájilo v únoru 1949 zásluhou učitele Josefa Glace a s. Antonína Bureše. Začátkem roku podařilo se zakoupiti nový a lepší kinopřístroj zn. Meopton s příslušenstvím v hodnotě Kčs 150.000,-. Částka tato byla proplácena hotově za příspěví ONV v Uh. Hradišti, zdejšího MNV a všech složek v obci. za rok 1950 bylo promítáno 50 filmů, které navštívilo přes 12.000 návštěvníků, příjem činil přes 120.000 Kčs.

Budova kina (dříve stará budova školy, dnešní parkoviště před kulturním domem)

Knihovna

Čte se málo, příčin je několik. Jednou z nich je nedostatek času, osobní a rodinné starosti, nezájem o novou literaturu.

Škola

Školní práce mimo učení projevovalo se aktivní účastí při vzpomínkových oslavách školních i mimoškolních.

Z mimoškolní činnosti byla to divadelní hra: Popelka, výstava, návštěva zvěřince a muzea, div. hra: Velké oči, pořádání Dětského dne a žákovského výletu: Brno- Macocha- Kníničská přehrada.

Pro zlepšení školní práce byla adaptací zřízena sborovna, zakoupen a zaveden do všech tříd školní rozhlas, nová kamna a zrcadla.

Po 39ti letém působení vůbec a po 19ti letém působení na zdejší škole jako učitel i jako správce školy, odchází na trvalý odpočinek řídící učitel Oldřich Šulc -oblíbený učitel, dobrý vychovatel, vzorný člověk.

Od 1. září byl pověřen správou školy uč. Jan Dvořan a tím dnem ustanovena též učitelka Zdenka Jančaříková z Uh. Hradiště.

Hudba

Hudebníci jsou sdruženi pod názvem: Soubor lidových hudebníků - Popovice, vedoucí souboru: Antonín Kryštof.

Skupina: Místní odborová skupina lid. hudebníků - Popovice, organ. č. 825/21 sektor a sdružuje 21 hudebníků souboru Popovice a 13 hudebníků souboru Mistřice, celkem 34 osob.

Činnost: Výlety a zábavy - 12 zájezdů, 20 doma.

Pohřby: 6 doma

Soutěž: Mistřice- 14. místo, od prvního rozdíl 2,71%

Popovice- 10 místo, od prvního rozdíl 1,79%.

Brigády:

- světské: 275 hodin – 22.498,40 Kčs
- církevní: 150 hodin – 10.000,- Kčs
- celkem: 425 hodin – 32.498,40 Kč

Poplatky:

zábavy	první 3 hod.	à 40,- Kč
	další hod.	à 30,- Kč
X	kval. příplatek	30%
	skupina	8%
X	ústředí	2%
pohřby a průvody	první hodina	80 Kč
X	další hod.	50 Kč

Poplatky

Poměry hospodářské

Katastr obce má 4.743 parcel. Počet pozemkových archů 934, počet domů 274. Celková výměra 858ha 22a 57m².

Z toho:

- pole – 588ha 23a 4m²
- louky – 7ha 63a 5m²

- zahrady – 26ha 13a 19m⁴
- vinice – asi 2ha
- pastviny – 82ha 11a 64m²
- lesy – 121ha 78a 83m²
- zastavěná plocha – 9ha 72a 83m²
- půda nepl. – 65a 42m²
- půda dani podléhající – 21ha 41a 75m²

Rozdělení hospodářství do velikostních skupin:

- od 0a do 50a – 43 závodů
- od 50a do 1ha – 69 závodů
- od 1ha do 2ha – 72 závodů
- od 2ha do 5ha – 84 závodů
- od 5ha do 10ha – 20 závodů
- nad 10ha – 2 závody

Obiloviny:

Okopaniny:

výnos	z ha	plocha	cena za q
žita	18 q	65 ha	350,- Kčs
pšenice ozimé	17 q	82 ha	400,- Kčs
pšenice jarní	16 q	5 ha	380,- Kčs
ječmen	19 q	66 ha	390,- Kčs
oves a směs se zkrmuje	X	36 ha	

Obiloviny

výnos	z ha	plocha	cena za q
cukrovka	300 q	20 ha	60 Kčs
červená řepa	400 q	11 ha	
brambory	152 q	60 ha	100 Kčs

Okopaniny

Stav hovězího dobytka

Stav hovězího dobytka je 460 kusů, z toho 240 krav, průměrná dojivost jedné krávy je 1450 l mléka ročně a cena 1 dobré krávy je 14.000 Kčs.

Tažných koní je 55 kusů, cena 1 koně je 12.000 Kčs, hříbat je 10 kusů, cena kolem 4.000 Kčs, koz je 250 kusů, vepřů je 550 kusů, z toho 65 prasnic, slepic je asi 2500 kusů. Z celkového počtu je na 20% zvířectva nemocného.

Ovocnářství

Ovocnářství se slibně rozvíjí a je na postupu. Daří se zde jablka, hrušky, třešně, švestky, meruňky. Zúžitkování ovoce je různé: prodej, sušení v sušárnách, vaření povidel a pálení slovácké slivovice. Tak vznikla družstevní pálenice, jež byla zakoupena od manželů Blahových z Popovic dne 15. října 1939 a postavena byla v Kobylci u Olšovce.

Zakládající členové: Potomák Jan, Vlčnovský Jan, Malina Jan, Vala Antonín, Havlíček Václav, Šohajek Václav. Počet členů v roce 1939 byl 68. Za okupace v roce 1941 byla zbořena, protože hrozila sesutím, kotle uskladněny u Antonína Vale až do roku 1945, kdy se členové usnesli postavit novou a na vhodnějším místě. Stalo se tak u nádraží na obecním pozemku. Již téhož roku byla v provozu, v roce 1947 byl proveden vodovod a v roce 1948 upravena dle nového nařízení.

Nyní má pálenice 112 členů a představenstvo tvoří:

- Vala Antonín – předseda
- Dědek Jan – místopředseda
- Novák Boh. – jednatel
- Bureš Antonín – pokladník
- Havlíček Antonín – revizor účtů
- Laga Antonín – revizor účtů

JSČZ

Jednotný svaz českých zemědělců byl ve své činnosti slab v důsledku nové zemědělské politiky. Začátkem roku 1950 byla provedena reorganizace výboru, zlepšení se nedostavilo.

Výbor byl tohoto složení:

- Malina Jan č. 214 – předseda
- Omelka Jiří č. 259 – místopředseda
- Šácha Jan č. 63 – jednatel
- Tetera Václav č. 86 – člen
- Paška František č. 94 – člen

- Šilhavík Jan č. 224 – člen
- Kaňovský Antonín č. 80 – člen
- Brablc Jan č. 229 – člen

Počáteční elán je brzy opustil a ani sám předseda, který byl na týdenním školení, nebyl příkladem pro ostatní členy výboru v otázce socializace vesnice. Sám, jako dobrý a zkušený hospodář, jako starý rolník, který už něco prodělal, nemůže se vypořádat s myšlenkou, že by se měl na "stará kolena" zapojit do kolektivní práce. I ostatním členům výboru otázka JZD nevyhovuje, proto se podobným hovorům pokud možno vyhýbají a tak se činnost projevila v tom, že před školou zasadili vánoční strom, založili louku pro obecní plemeníky, ošetřili ovocné stromky na obecním pozemku ve Slatině a zhotovili 50 kusů sušáků.

Od 1. 4. 1948 byla sběrna mléka u Antonína Kaňovského, č. 80 a po převzetí sbírali denně asi 180 l mléka. Mléko odevzdával kdo chtěl a kolik chtěl. V roce 1949 byly rozepsány kontingenty (povinné dávky potravin státu) mléka podle plánovaných krav a z krmivové základny. V roce 1950 měla obec předpis mléka 190 tisíc litrů. Dodávka byla splněna na 96%. Mléko se platí podle tukových jednotek. Má-li litr mléka 3,5% - tak to je plánovací litr. Za 1 litr mléka se platí 4,20 Kčs. Mléko se denně odváží koňským potahem do Podolí k hlavní silnici a odtud mlékárenské auto odváží mléko do mlékárny v Nedakonicích. Z obce se denně odváží průměrně 750 l mléka v 25l konvicích.

Různé

V měsíci únoru konal MNV hovory s občany o škole za účasti 124 osob.

Koncem měsíce března byl neočekávaně zajištěn a od rodiny odloučen místní občan - stolařský mistr, Jan Dědek.

V měsíci květnu zúčastnili se místní hudebníci okresní soutěže hudebních souborů v Uherském Hradišti.

V měsíci červnu uspořádala škola tělovýchovný Den mládeže a téhož měsíce žáci dvou nejvyšších ročníků národní školy vykonali školní výlet: Brno-Macocha-Kníničská přehrada.

Dne 9. července uspořádal oddíl kopané místního Sokola pohárový turnaj.

Dne 14. srpna vypukl požár u stolař. mistra Františka Hubíčka. Ve 22 hod. večer po zatroubení "hoří" dostavili se všichni členové hasičského sboru a za pomoci obětavých občanů, podařilo se rozšíření ohně lokalizovat. Pro nedostatek vody, motorová stříkačka musela být zastavena. K požáru přijeli též z Kunovic, Podolí, Míkovic a Vések. Z řad občanů vydatně pomáhaly ženy a o záchranu sousedních obytných stavení se nejvíce zasloužil Judr. Miroslav Dohnal a řídící učitel Oldřich Šulc. Hasilo se močůvkou.

Dne 16. 5. na schůzi předsedů všech složek NF byly ustaveny dvojice v akci podpisu o mír. Zapojeni byli tito občané:

za KSČ	Vaněk Antonín č. 274	Kojetínský Alois
za ČSŽ	Vlčnovská Marie č. 231	Sháněl , instr. z ONV
za SČSP	Šulc Oldřich, č. 150	Vala Antonín
za SBS	Bureš Antonín	Hrabal Václav
za ČSM	Štípský V.	Štěrbá Josef
za MAV	Pavelka F. č. 134	Stašek Zdeněk č. 76

Zapojení občané

Dne 24. 9. byly vykonána sbírka bojující Koreji.
Zapojeni byli tito občané:

za KSČ	Vaněk Antonín č. 274	Tichoň Jan č. 62
za SBS	Žák František č. 111	Šácha Jan
za SČSP	Grecman František	Špíšek Alois

za ROH	Pospíchal František	Kryštof Josef č. 140
za MAV	Pavelka František č. 134	Havlíček Štěpán
za ČSŽ	Vlčnovská M. č. 231	Kratěnová Marie
za ČSM	Medek Alois	Kaňovský A č. 80
myslivci	Stašek Antonín č.79	Macháček Jaroslav

Zapojení občané

Do této akce se nezapojil hasičský sbor a svaz zemědělců. Vybráno bylo 5.555 Kčs.

Dne 5. října konal MAV veřejnou schůzi k okresní mírové konferenci za přítomnosti 216 občanů. jako delegáti byli zvoleni: Kusák František, Vlčnovská Marie, Kryštof Jaroslav, Stašek Antonín a Slunečko Antonín.

Dne 7. prosince uspořádal JSČZ přednášku,na které hovořil referent Zich o svých zážitcích a dojmech z návštěvy Sovětského svazu.

Pro zvětšení klikni na fotografii

